

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 13.04.2021, klo 14:30 - 16:10

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 22 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 23 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 24 Kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoin joukkoliikenne**
- § 25 Lippu- ja maksujärjestelmäsopimuksen sisältö**
- § 26 Ympärivuotisen avoimen joukkoliikenteen hankintasopimuksen sisältö**
- § 27 City-kertalipputuotteen asiakashinta ja maksuvyöhykkeen määrittäminen 7.6.2021 alkaen**
- § 28 Joukkoliikenneviranomaisen talousraportti tammi-helmikuu 2021**
- § 29 Joukkoliikenteen kustannuspaikan talousarviomuutos vuodelle 2021**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Sanna Grönmark, puheenjohtaja
Elvi Tuuliainen, 1. varapuheenjohtaja
Anssi Salmi
Asta von Frenckell
Matti Peltonen
Riitta Airaksinen
Riitta Suonpää
Timo Salsoila

Muut saapuvilla olleet

Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala, esittelijä
Heidi Suominen, sihteeri
Mari Kaunistola, Porin kaupunginhallituksen edustaja
Seppo Salonen, yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö
Jouni Kärki, joukkoliikennesuunnittelija
Merika Lanne, suunnittelija
Petri Mäkelä, tekninen sihteeri
Heli Träskelin, tekninen sihteeri

Poissa

Harri W. Kesti

Allekirjoitukset

Sanna Grönmark
Puheenjohtaja

Heidi Suominen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

15.04.2021

15.04.2021

Anssi Salmi

Riitta Airaksinen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkisilta osin nähtävänä Porin kaupungin verkkosivuilla alkaen
16.04.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Heidi Suominen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 22

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Joukkoliikennejaosto päätti antaa Petri Mäkelälle ja Heli Träskelinille (tekniset sihteerit) läsnäolo-oikeuden kokoukseen.

Joukkoliikennejaosto pitää ylimääräisen kokouksen 27.4.2021.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 23

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Anssi Salmi ja Harri W. Kesti (varalla Riitta Airaksinen).

Pöytäkirja tarkastetaan 15.4.2021.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Anssi Salmi ja Riitta Airaksinen (varalla Asta von Frenckell).

Pöytäkirja tarkastetaan 15.4.2021.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 18,09.03.2021

Joukkoliikennejaosto, § 24, 13.04.2021

§ 24

Kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoin joukkoliikenne

PRIDno-2021-961

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Kylien ja harvaan asuttujen alueiden nykyisen joukkoliikenteen kustannusarvio, joukkoliikennejaosto 9.3.2021, Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 9.2.2021 § 5, että "linjastolla varmistetaan asiointi- ja työssäkäyntiliikenteen sekä vaihtoyhteyksien turvaaminen myös reuna-alueilta huomioiden lisäksi liikkumismahdollisuudet niiden oppilaiden ja opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen... Aloitetaan neuvottelut sivistystoimialan kanssa avointa joukkoliikennettä hyödyntävien koulukuljetusten aikatauluista ja maksuperusteista niin, että tavoitteena on koulukyytijärjestelyjen todellisten kustannuksien korvaaminen joukkoliikenneviranomaiselle sekä mahdollisimman sujuva avoimen joukkoliikenteen toteutus." Käytännössä päätös tarkoitti, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen nykyinen palvelutaso oli selvitettävä ja kustannukset laskettava samalla menetelmällä, kuin mitä linjastosuunnitelmassa oli jaostolle jo esitetty kantakaupungin, Meri-Porin, Ulvilan ja Noormarkun suunnan liikenteistä.

Ramboll Oy:ltä saatiin nopealla aikataululla puitesopimuksen mukaisesti hankittu selvitys, jossa nykytarjonnan mukaiselle liikenteelle (linjat 7, 27, 60, 62, 63, 64, 69 ja 99) laskettiin vuosikustannukset soveltaen samaa laskentatapaa kuin paikallisliikenteessä. Linjan 7 osalta molemmat päät eroteltiin kustannusten osalta omiksi kokonaisuuksiksi. Linjojen 5 ja 95 kohdalla arvioitiin myös suljetun tilausajon ja avoimeen joukkoliikenteeseen yhdistämisen kustannuseroa ja tarkoituksenmukaisuutta. Kartanon ja Harmaalinnan koululaisten kuljetukset Väinölän alakoululle ovat mukana kustannuslaskennassa, koska ne jäävät pois Ulvila-Pori -yhteysvälin liikenteestä uudessa linjastosuunnitelmassa.

Ramboll Oy:n selvityksen kohteena olevat liikenteet, kustannuslaskennan yhteenveto ja näiden perusteella tehdyt johtopäätökset ovat esityslistan liitteenä. Erilaisilla toteutusvaihtoehdoilla huomioituna kustannuslaskennassa päädyttiin haarukoimaan nykyinen avoimen joukkoliikenteen palvelutaso noin 1 421 000 - 1 706 000 euroon vuositasolla.

Joukkoliikenteelle osoitettujen määrärahojen rajallisuuden takia nykyistä palvelutasoa kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimessa joukkoliikenteessä ei kyetä säilyttämään pelkästään elinvoima- ja ympäristötoimialan määrärahojen puitteissa. Ramboll Oy tunnisti selvityksessä säästömahdollisuuksia, mutta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

suuri kysymys on, millaista palvelutasoa kylien ja harvaan asuttujen alueiden asukkaille halutaan tarjota perusopetuslain mukaisten kuljetustarpeiden täyttämisen lisäksi, toisin sanoen, saadaanko koululaisille toimivimmat ja joustavat kuljetukset, jos siirrytään suljettuihin tilausajoihin.

Avoimen joukkoliikenteen palvelutason haasteet ei-koululaisille

Harvaan asuttujen alueiden asukkaat pääsevät nykyisin osin koulujen lakisääteisiä kuljetuksia varten suunnitelluilla avoimen joukkoliikenteen kuljetuksissa keskustan palvelujen ääreen, joko suorilla yhteyksillä tai vaihtamalla koulun läheisyydessä. Koska asukastiheys on pieni ja siten myös mahdollisten matkustajien määrä vähäinen, avoimen joukkoliikenteen tarjonta nojaa yhteisiin kuljetustarpeisiin perusopetuslaissa säädettyjen koulukuljetusten kanssa.

Joukkoliikenneyhteyksien nykytarjonta on hyvin erilaista eri puolella Poria. Osa avoimen joukkoliikenteen linjoista on tarjolla ympärivuotisesti ja siten mahdollistaa työmatkayhteydet, osa ajetaan kouluvuoden aikana ja tarjontaa täydennetään kesäaikaan kutsuliikenteellä. Osa yhteyksistä ajetaan vain koulupäivinä.

Kouluille ajaville ja koululaisille suunnitelluilla kuljetuksilla ei paranneta palvelujen saavutettavuutta muille harvaan asutun alueen asukkaille, jos koulujen lähipalveluja ei ole eikä koululla voi vaihtaa muuhun avoimeen joukkoliikenteeseen. Palvelutarjonta ja vaihtoyhteydet lisäävät koululaisten mukana matkustavien muiden matkaajien mahdollisuuksia hyötyä lakisääteisistä kuljetuksista, mikäli ne järjestetään avoimena joukkoliikenteenä. Jos koulu sijaitsee eri suunnalla kuin missä asukkaat työskentelevät ja asioivat, koulukuljetusten tarpeisiin suunniteltu avoin joukkoliikenne ei aidosti palvele muita asukkaita.

Koulujen loma-aikoina työmatkat ja asiointi avoimella joukkoliikenteellä vaikeutuvat, koska vuorotarjontaa ei ole. Jos vuorot toteutetaan vain 8-16 työmatkaliikennettä varten, perilläoloaika asiointia varten on kovin pitkä. Tämä jättää harvaan asutun alueen asukkaat edelleen riippuvaisiksi oman auton käyttömahdollisuudesta tai muista omakustanteisista kuljetuspalveluista.

Avoimen joukkoliikenteen tarjonnassa ei ole kyse lakiin perustuvasta subjektiivisesta oikeudesta palveluun. Joukkoliikennejaoston on huomioitava toiminnassaan pyrkimys tehokkaaseen liikenteen hankintaan ja asukkaiden yhdenvertaiseen kohteluun. Siksi kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston tarkastelussa ja kustannusten hallinnassa on pohdittava ja verrattava avoimen joukkoliikenteen tarjoamista yhdenmukaisesti:

- suljettuina tilausajoina, jos liikkumisen luontainen suunta (lukio, Winnova, työpaikat) ei kulje koululle
- vain peruskoulun työpäivinä, koulun työaikojen mukaan, tai
- ympärivuotisesti arkisin klo 8-16 työajan mahdollistavana työmatkaliikenteenä ja sitä täydentävänä peruskoulun työpäivien lisävuoroina koulun työaikojen mukaan, jos alueella on ylipäättään kysyntää avoimelle joukkoliikenteelle.

Rahoituksen varmistaminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto vastaa avoimen joukkoliikenteen hankinnoista ja määrärahojensa käytöstä. Nykyisen palvelutason kattamiseen ei ole riittäviä määrärahoja, eikä suunnittelua tulevaa avointa joukkoliikennettä varten voi jatkaa, ellei tiedetä, minkäläaajuista joukkoliikennettä voidaan määrärahojen puitteissa suunnitella. Ilman määrärahalisäystä avoin joukkoliikenne päättyy 6.6.2021 kylissä ja harvaan asutuilla alueilla ainakin tilapäisesti, koska uuden hankintasopimuksen valmistelu ei ole mahdollista ilman käytettävissä olevien määrärahojen varmistamista.

Sivistystoimiala on käyttöoikeussopimuksen aikana korvannut Porin Linjat Oy:lle perusopetuslain mukaisista matkoista leimausten mukaan. Merkittävä osa kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston lipputulosta on kertynyt sivistystoimialan korvauksista, ja yhtä lailla sivistystoimiala on nojautunut avoimen joukkoliikenteen tarjontaan koulukuljetusten hoitamisessa. Kuljetusten suunnitteluosaaminen, tarveharkinta ja kustannustehokkuuden kasvattaminen kuuluu siten ensisijaisesti sivistystoimialalle.

Jotta avoin joukkoliikenne voisi jatkua myös kylissä ja harvaan asutuilla alueilla, kustannusten painopisteen on siirryttävä enemmän koulukuljetustarpeiden hallitsijan riskiksi. Siksi joukkoliikennejaosto ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Jatkotoimet

Ramboll Oy:n selvityksessä osoitetut palvelutason epäjohtonmukaisuudet ja säästömahdollisuudet eivät toteudu suljetuissa tilausajoissa eikä avoimessa joukkoliikenteessä ilman täsmällistä lisäsuunnittelua. Ramboll Oy ehdottaa selvityksen perusteella kylien ja harvaan asutun alueen joukkoliikenteestä tutkittavaksi seuraavia asioita:

1. Oppilaskuljetusten tarpeet (suuntautuminen ja aikataulu) yhteistyössä sivistystoimialan kanssa
2. Kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston ja aikataulujen toteutus, joka palvelee kustannustehokkaasti perusopetuslain mukaisten kuljetusten tarpeita (voivat olla suljettuja tilausajoja) ja on laajennettavissa muidenkin matkustajien käyttöön haluttaessa (avointa joukkoliikennettä)
3. Kantakaupungin, Meri-Poriin, Ulvilaan ja Noormarkkuun suuntautuvan ympärivuotisen linjaston täydentäminen muokkaamalla reittejä tai aikatauluja, jos näin päädytään edullisempaan lopputulokseen, eikä paikallisliikenteen säännöllisyys kärsi perusopetuslain mukaisten kuljetusten hoitamisesta

Mikäli joukkoliikennejaosto toivoo kylien ja harvaan asutun alueen avoimen joukkoliikenteen suunnittelutyön aloitettavan ennen kuin rahoitus on varmistettu, joukkoliikennejaoston on annettava ohjeistusta mm. liikennöintiajasta ja vuorovälistä.

Suunnittelusta huolimatta avoimen joukkoliikenteen ja koulukuljetusten yhdistämisestä ei ole saavutettavissa täydellistä ja kustannustehokkainta mahdollista lopputulosta, koska

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- sivistystoimialalla on muita aiemmin kilpailutettuja suljettuja tilausajoja harvaan asutuilla alueilla perusopetuksen oppilaita varten
- joukkoliikennejaosto on sitoutunut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja yhteistyökuntien kanssa avoimen joukkoliikenteen kilpailutettuihin yhteishankintoihin, joita ei nykyisin hyödynnetä perusopetuslain mukaisiin kuljetuksiin

Edellä mainituista haasteista johtuen liikennöintiratkaisua haetaan vain muutamaksi seuraavaksi kouluvuodeksi, jotta kilpailutettujen liikenteiden päättyessä ja mahdollisten palveluverkkoon vaikuttavien muiden päätösten jälkeen voidaan tarkastella kokonaisuutta uudelleen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto käy evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päättyttyä 6.6.2021.

Joukkoliikennejaosto päättää ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Päätös

Joukkoliikennejaosto kävi evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päättyttyä 6.6.2021.

Joukkoliikennejaosto päätti ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Joukkoliikennejaosto, 13.04.2021, § 24

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Kylien ja harvaan asuttujen alueiden reitti- ja aikatauluvaihtoehdot kustannusarvioineen, joukkoliikennejaosto 13.4.2021, Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto kävi kokouksessaan § 18 9.3.2021 evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päättyessä 6.6.2021. Keskustelun johtopäätöksenä valmistelu jatkui Ramboll Oy:ltä liikennesuunnittelupalvelujen puitesopimuksen mukaisesti hankittuna selvityksenä, jossa kylien ja harvaan asuttujen alueen joukkoliikenteestä otettiin tutkittavaksi seuraavia asioita:

1. Oppilaskuljetusten tarpeet (suuntautuminen ja aikataulu) yhteistyössä sivistystoimialan kanssa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

2. Kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston ja aikataulujen toteutus, joka palvelee kustannustehokkaasti perusopetuslain mukaisten kuljetusten tarpeita (voivat olla suljettuja tilausajoja) ja on laajennettavissa muidenkin matkustajien käyttöön haluttaessa (avointa joukkoliikennettä)
3. Kantakaupungin, Meri-Poriin, Ulvilaan ja Noormarkkuun suuntautuvan ympärivuotisen linjaston täydentäminen muokkaamalla reittejä tai aikatauluja, jos näin päädytään edullisempaan lopputulokseen, eikä paikallisliikenteen säännöllisyys kärsi perusopetuslain mukaisten kuljetusten hoitamisesta

Selvityksen tavoitteena ei ollut pyrkiä määriteltyyn kustannuskattoon, koska määrärahaa kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimelle joukkoliikenteelle ei ole etukäteen päätetty. Siksi selvityksessä on tarkasteltu erilaisia kustannusvaihtoehtoja erilaisilla liikennöinnin laajuuksilla ja painotuksilla. Ramboll Oy on käynyt keskusteluja sivistystoimialan koulukuljetusten suunnittelijan kanssa, ja välittänyt kysymyksiä ja aikatauluehdotuksia koulujen rehtoreille tutustuttavaksi. Myös toisen asteen oppilaitoksia on lähestytty opetuksen alkamisaikaa koskevin kysymyksiin. Kaikkiin kysymyksiin ja aikatauluehdotuksiin ei ole saatu vastauksia jaoston esityslistan kirjoitushetkellä, ja osa kouluista harkitsee uusia opetusjärjestelyjä ensi syksystä alkaen, joten Ramboll Oy:n selvityksen havainnot ja suositukset ovat pienin varauksin paras mahdollinen ymmärrys tilanteesta tällä hetkellä.

Sivistyslautakunta käsittelee kokouksessaan 13.4.2021 kylien ja harvaan asuttujen alueiden joukkoliikennettä jaoston pyynnöstä.

Ramboll Oy on käynyt keskustelua myös Porin Linjat Oy:n kanssa, koska heillä on vankkaa kokemusperäistä tietoa osasta liikennettä. Ramboll Oy on myös tavoitellut haastateltaviksi yksityisiä liikenteenharjoittajia, joilla on ollut osa reittien liikenteestä kesästä 2016 alkaen.

Ramboll Oy:n selvitys nykyisen palvelutason kustannuksista osoitti kustannusten asettuvan 1,4-1,7 miljoonan euron välille. Säästämahdollisuuksien etsimisen tuloksena on todettavissa, että pitkät etäisyydet ja koulujen oppilaaksiottoalueet sekä koulujen opetusajat ovat merkittävin kustannustekijä kylien ja harvaan asuttujen alueiden joukkoliikenteessä. Mikäli perusopetuslain mukaiset kuljetukset halutaan tarjota avoimena joukkoliikenteenä ja mahdollistaa myös toisen asteen opiskelijoiden opetuksen alkamis- ja päättymisaikojen mukainen liikkuminen peruskoulun opetuspäivinä, kustannukset kasvavat, mutta eivät kohtuuttomasti. Mikäli myös kesäisin tarjotaan avointa joukkoliikennettä, vuorotarjonnan vähentämisellä ja reittien yhdistämisellä voidaan saavuttaa joitain säästöjä nykyiseen palvelutasoon verrattuna, mutta käytännössä lopputuloksena on hyvin vähäinen avoin joukkoliikenne, eikä se ole henkilöautoon verrattuna kovinkaan houkutteleva vaihtoehto. Lyhytaikaisella hankintasopimuksella saadaan kerättyä dataa matkustajakäyttäytymisestä reiteille samoin menetelmin kuin muualla linjastolla, jotta pitkän aikavälin suunnitelmia avoimen joukkoliikenteen tarjonnasta voidaan tehdä.

Joukkoliikennejaoston on päätettävä kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen kustannuskatto, jonka mukaisesti alueiden palvelutaso on suunniteltava ja hankintasopimus voidaan tehdä. Ramboll Oy:n suositus hankittavasta avoimesta joukkoliikenteestä löytyy esityslistan liitteestä. Sen kustannusarvio on noin 1,3 miljoonaa euroa riippuen siirtoajojen ja taukopalkkojen määrästä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ramboll Oy:n perusopetuslain mukaisten koulukuljetusten tarpeisiin, kustannustarkasteluun ja väestöpohjaan perustuvassa suosituksessa kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoin joukkoliikenne ajetaan maanantaista perjantaihin. Aikatauluissa huomioidaan toisen asteen opiskelijoiden tarpeet. Isojoenranta-Harjunpää -reitin (7) avoin joukkoliikenne päättyy kokonaan. Hyvelän, Kellahden ja Lattomeren alueella (5, 62, 63, 99) avoin joukkoliikenne ajetaan vain perusopetuksen työpäivinä. Viasveden, Makholman, Preiviikin ja Paarnoorin suunnalta avoin joukkoliikenne yhdistetään yhdeksi reitiksi perusopetuksen loma-aikoina ja työmatkaliikennettä palvelevina yhteysaikoina, koulupäivinä avoin joukkoliikenne suuntautuu lähes nykyisiä reittejä (7 ja 27) pitkin keskustaan. Lyttylästä (60) ajetaan nykyistä vähemmän vuoroja ja kutsuohjatussa liikenteestä luovutaan. Harmaalinnan ja Kartanon alueen koulukuljetukset (90V, 95) liikennöidään yhdistettynä Sampolaan ajaviin vuoroihin lisäten vuorotarjontaa Sampolan ja keskustan välille. Laviasta työmatkaliikenne jatkuu ympärivuotisena (69). Ahlaisissa (64) vuorotarjontaa vähennetään keskeltä päivää ja sitä painotetaan enemmän koulukuljetusten tarpeisiin, mutta edelleen työmatkaliikenteen mahdollisuudet säilyvät ympäri vuoden.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen

- kustannuskatoksi 1,4 M euroa, johon reitit ja aikataulut sovitetaan
- Ramboll Oy:n selvityksen pohjalta valittavat reitti- ja aikatauluvaihtoehdot, joiden perusteella suunnittelu jatkuu

Kokouskäsitely

Keskustelun kuluessa joukkoliikennejaosto päätti yksimielisesti muuttaa päätösehdotusta.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päätti kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen

- kustannuskatoksi 1,4 M euroa, johon reitit ja aikataulut sovitetaan
- Ramboll Oy:n selvityksen pohjalta valittavat reitti- ja aikatauluvaihtoehdot, joiden perusteella suunnittelu jatkuu.

Lisäksi joukkoliikennejaosto käy keskustelun Ulvilan kaupungin kaupunginhallituksen kanssa Harjunpään ja Isojoenrannan joukkoliikenteen rahoittamisesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 4,09.02.2021
Joukkoliikennejaosto, § 25, 13.04.2021

§ 25

Lippu- ja maksujärjestelmäsopimuksen sisältö

PRIDno-2021-468

Joukkoliikennejaosto, 09.02.2021, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Liitteet

1 TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy, vastaukset lippu- ja maksujärjestelmän kysymyksiin, liikesalaisuudet poistettu

2 Porin Linjat Oy, vastaukset lippu- ja maksujärjestelmän kysymyksiin, liikesalaisuudet poistettu

3 Lippu- ja maksujärjestelmien vertailu ja suositukset jatkotoimista, Humandigi Oy

Kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 12.10.2020 § 543 yleisen talousvastuun perusteella ja omistajaohjauksesta vastuullisena mm. että:

- Käyttöoikeussopimukset Porin paikallisliikenteestä ja Ulvila-Pori yhteysvälin liikenteestä irtisanotaan päättymään 6.6.2021.
- Hankintasopimus avoimesta joukkoliikenteestä tehdään Porin Linjat Oy:n kanssa alkaen 7.6.2021. Ensimmäinen hankintasopimus saattaa olla lyhytaikainen siirtymäajan sopimus ennen monivuotisen sopimuksen tekemistä.
- Kehottaa joukkoliikenneviranomaista aloittamaan neuvottelut ensisijaisesti TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa Waltti lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönotosta. Porin Linjat Oy ei jatka oman lippu- ja maksujärjestelmänsä kehitystä siltä osin, kun tavoitteena on tuottaa liikennepalvelulain 320/2017 § 157 mukainen teknologia, jolla lipputuotteen matkustusosoikeus on todennettavissa sähköisen viestintäverkon avulla taustajärjestelmästä.

Joukkoliikenteen järjestämistapamuutoksen valmistelu etenee keväällä 2021 ensimmäisen hankintasopimuksen sisältyvän linjaston suunnittelulla ja lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoon tähtäävillä toimenpiteillä. Koska käyttöoikeussopimus on irtisanottu, hankintasopimuksen arvoon ja sisältöön vaikuttava lippu- ja maksujärjestelmä ja siihen liittyvät käytännön toimet on ripeästi saatava liikkeelle.

Laki liikenteen palveluista 320/2017 157 § edellyttää yhteentoimivuuden edistämistä julkisissa hankinnoissa:

Tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että hankittaessa liikkumispalveluja tai niihin liittyviä lippu- ja maksujärjestelmiä tämän lain, hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa ja hankintasopimuksessa edellytettävä, että: (29.3.2019/371)

1) palveluntarjoaja on kuvannut, miten se on täyttänyt 154 §:ssä säädetyt velvollisuutensa; (29.3.2019/371)

2) palveluntarjoajan lipputuotteisiin perustuvien matkustusoikeuksien on oltava todennettavissa sähköisen viestintäverkon avulla taustajärjestelmästä, ja todentamisessa on käytettävä yleiskäyttöisiä teknologioita;

3) jos matkustusoikeus todennetaan toisen palveluntarjoajan taustajärjestelmästä, taustajärjestelmien välisen viestinnän on oltava mahdollista rajapinnan kautta.

Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä kaikki sellaiset palveluntarjoajien käyttämät järjestelmät, jotka täyttävät 1 momentin 2 kohdan vaatimukset. Toimivaltaisen viranomaisen on myös huolehdittava siitä, että sen toiminta muutoinkin edistää lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta.

Joukkoliikenteessä on mahdollista hyödyntää ilman tarjouskilpailua sidosyksikön tarjoamaa lippu- ja maksujärjestelmää. Porin kaupungilla on kaksi lippu- ja maksujärjestelmiä tuottavaa sidosyksikköä, Porin Linjat Oy ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy (Waltti -lippu- ja maksujärjestelmä), joista jälkimmäinen tarjoaa lippu- ja maksujärjestelmiä omistajakaupungeilleen Suomessa. Porin Linjat Oy:n järjestelmää on kehittämässä Aline Creative Technology Studio Oy (Kyyti liikel - mobiilisovellus). Kahden vaihtoehdon vertailemiseksi molemmille yrityksille on toimitettu samansisältöinen kysely, jossa kysytään lippu- ja maksujärjestelmän ominaisuuksista, riskienhallinnasta ja kustannuksista, sekä miten järjestelmä täyttää liikennepalvelulain vaatimukset ja miten järjestelmän käyttöönotto täyttää hankintalain vaatimukset. Arvioinnin suoritti Humandigi Oy.

Humandigi Oy:n tekemän arvioinnin perusteella järjestelmät ovat perustoiminnallisuudeltaan, kehitettävyydeltään, luotettavuudeltaan ja turvallisuudeltaan yhdenvertaisia. Porin Linjat Oy:n järjestelmä on ketterämpi ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n tuote on valmiimpi seudullisen yhteistyön ja eri liikennemuotojen yhdistämisen kannalta. Porin Linjat Oy:n järjestelmän ylläpitokustannukset ovat merkittävästi TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n järjestelmää pienemmät, kehityskustannukset jonkin verran suuremmat, mutta eivät merkittävästi kokonaiskustannuksia ajatellen.

Vertailussa käytetyissä laskelmissa ei ole huomioitu joukkoliikenneviranomaisen kustannuksia ict-suunnittelijan matkustajadataan liittyvästä työpanoksesta, joka on välttämätön liikenteen suoritteiden ja kustannustehokkuuden arviointiin. Kyseistä työpanosta tarvitaan jatkossakin ja yhä enemmän, jos järjestelmän kehitystyötä edistetään Porin Linjat Oy:n ratkaisun mukaisesti. TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n ratkaisuun tämä työ sisältyisi. Porin Linjat Oy:n ratkaisu ei ole vielä kaikilta osin liikennepalvelulain mukainen, vaan vaatii kehitystyötä.

Humandigi Oy:n näkemyksen mukaan lippu- ja maksujärjestelmän osalta kannattaa luoda kehitysmalli, jossa joukkoliikenneviranomaisen johdolla tiivistetään yhteistyötä Porin Linjat Oy:n, Aline Creative Technology Studio Oy:n, Porin kaupungin ICT-yksikön ja tarvittaessa TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa. Liian tiukka jako

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Porin Linjat Oy:n ratkaisun ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n välillä ei ole kuitenkaan hedelmällistä, vaan kokonaisarkkitehtuurista voi löytyä kohtia, joissa TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:lla on sopiva paikka täydentämiseen. Järjestelmien ja toimittajien arviointi on tehtävä uudelleen, kun nykyiseen järjestelmäarkkitehtuuriin tai laitteistoon tulee iso uudistustarve, joukkoliikenneviranomaisen tarpeet järjestelmälle muuttuvat olennaisesti tai joukkoliikenneviranomaisen ja Porin Linjat Oy:n väliset vastuut muuttuvat.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että joukkoliikenneviranomaisen alkaa valmistella lippu- ja maksujärjestelmää koskevaa sopimusta osana Porin Linjat Oy:n kanssa tehtävää paikallisliikenteen järjestämistapamuutokseen liittyvää sopimuskokonaisuutta joko osana paikallisliikenteen hankintasopimusta tai omana sopimuksenaan. Sopimus tuodaan kevään 2021 aikana joukkoliikennejaoston hyväksyttäväksi. Sopimus tehdään ainakin aluksi suhteellisen lyhytkestoisena, mikä mahdollistaa ehdotetun toimintamallin toimivuuden arvioinnin lainsäädännön näkökulmasta kohtuullisen pian.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Joukkoliikennejaosto, 13.04.2021, § 25

Valmistelija / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 9.2.2021 § 4, että joukkoliikenneviranomaisen alkaa valmistella lippu- ja maksujärjestelmää koskevaa sopimusta osana Porin Linjat Oy:n kanssa tehtävää paikallisliikenteen järjestämistapamuutokseen liittyvää sopimuskokonaisuutta joko osana paikallisliikenteen hankintasopimusta tai omana sopimuksenaan. Sopimus tuodaan kevään 2021 aikana joukkoliikennejaoston hyväksyttäväksi. Sopimus olisi järkevää tehdä ainakin aluksi suhteellisen lyhytkestoisena, mikä mahdollistaa ehdotetun toimintamallin toimivuuden arvioinnin uudistuneen lainsäädännön näkökulmasta kohtuullisen pian.

Sopimuksella otetaan käyttöön joukkoliikennejaoston päättämät lipputuotteet, sovitaan vastuista lippu- ja maksujärjestelmän toimivuudessa ja häiriöiden hallinnassa, sovitaan lipputulojen tilityksistä ja eri myyntikanavien käytöstä, asiakkaalle näkyvistä aikataulu-, reitti- ja lipputuoteneuvontapalveluista sekä palautteen käsittelystä. Pääosin sopimuksella pyritään säilyttämään nykytila asiakkaan näkökulmasta. Sopimus kattaa lippu- ja maksujärjestelmän, myyntikanavien ja neuvontapalvelujen ylläpitokustannukset lipputuoteuudistuksen välttämättömien toimeenpanokulujen lisäksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lippu- ja maksujärjestelmän kehittämiseen liittyvät hankkeet eivät sisälly sopimukseen. Niistä sovitaan sopimuksen mukaisesti aina tapauskohtaisesti kirjallisesti, jolloin kehittämisen rahoitus tulee myös erikseen ratkaistavaksi joukkoliikennejaostossa.

Sopimuksen valmistelussa on käyty neuvotteluja Porin Linjat Oy:n kanssa. Sopimuksen sisältöä kuvaa ote 8.4.2021 poimitusta sisällysluettelosta.

SOPIMUS LIPPU- JA MAKSUJÄRJESTELMÄSTÄ, MYYNTIKANAVISTA JA NEUVONTA- JA TIEDOTUSPALVELUISTA

1. Sopijapuolet
2. Sopimuksen kohde ja tarkoitus
3. Sopimuksen voimassaolo
4. Sopimusasiakirjat
5. Korvaus
6. Sopimuksen kohde
 - Rahastuslaitteet ja tarvittavat taustaohjelmat
 - Lipputuotteet
 - Lipputulot, ostokustannusten jakosopimukset ja lipputulosten jakaminen
 - Lipunmyyntikanavat
 - Fyysiset lipunmyyntikanavat
 - yksi keskustassa sijaitseva laajan aukiolon (myös iltaisin ja viikonloppuisin) palvelupiste, jossa voi perustaa uusia asiakkuuksia, ostaa ja ladata lippuja matkakortille, ja josta voi noutaa paperisia aikatauluja
 - alueellisia palvelupisteitä, joissa vähimmäispalvelutasona on lipputuotteen ostaminen matkakortille (latauspiste)
 - Digitaaliset lipunmyyntikanavat
 - Matkakorttien verkkolataus
 - Mobiilisovellus
 - Neuvonta verkkosivuilla, puhelimesta ja kasvokkain
 - Asiakaspalautteen käsittely
 - Tiedotus
7. Häiriöt
8. Seurantatietojen toimittaminen
9. Alihankinta
10. Kehitys- ja muutostyöt
11. Sopimuksen irtisanominen
12. Lainsäädäntö ja erimielisyyksien selvittäminen
13. Liitteet
14. Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Sopimuksen korvaus tarkentuu neuvottelujen aikana, mutta lähtökohtana on Porin Linjat Oy:n toimittama selvitys kustannuksineen Humandigi Oy:n lippu- ja maksujärjestelmävaihtoehtojen vertailua varten. Neuvottelut sisällöstä jatkuvat tiiviisti, ja sopimus tuodaan jaostoon hyväksyttäväksi lähiaikoina.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto käy evästyskeskustelun sopimuksen sisällöstä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 30,17.11.2020

Joukkoliikennejaosto, § 5,09.02.2021

Joukkoliikennejaosto, § 16,09.03.2021

Joukkoliikennejaosto, § 26, 13.04.2021

§ 26

Ympärivuotisen avoimen joukkoliikenteen hankintasopimuksen sisältö

PRIDno-2020-5402

Joukkoliikennejaosto, 17.11.2020, § 30

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Linjastosuunnitelman tilannekatsaus 17.11.2020 joukkoliikennejaostolle, Ramboll Oy

Kaupunginhallitus on kehottanut 12.10. § 543 joukkoliikenneviranomaista teettämään ulkoisena asiantuntijapalveluna linjastosuunnitelman, jonka tavoitteena on parantaa linjaston kustannustehokkuutta.

Linjastosuunnittelun tavoitteena on muodostaa linjasto, joita voidaan ajaa samanlaisena sekä talvi- että kesäkaudella muuttamalla vain tarjonnan määrää. Linjastosuunnitelmassa luovutaan jaottelusta kesä- ja talvikausien liikenteeseen, koska ammatillisen opetuksen lukuvuosi alkaa jo elokuun ensimmäisenä maanantaina, ja se jatkuu kesäkuun loppuun. Loppuvuodesta 2020 eduskuntakäsittelyssä oleva lakimuutos oppivelvollisuuden pidentämisestä laajentaa maksuttomiin koulukuljetuksiin oikeutettujen määrää. Lakimuutoksen vaikutukset kohdentuvat syksyllä 2021 toisen asteen opinnot aloittavaan ikäluokkaan ensimmäisenä. Valmisteluvaiheen tietojen mukaan Porin kaupungille syntyy tarve järjestää avoimen joukkoliikenteen palveluja, mutta kustannusten kattamiseen valtio osallistuu opiskelijoille osoitetun koulumatkatuen kautta eli toteutumiseltaan epävarmoina lipputuloina.

Linjastosuunnitelman reitit pyritään suunnittelemaan siten, että nykyisille käyttäjille tulee mahdollisimman vähän muutoksia eikä katutilaan tai pysäkkeihin kohdistu muutostarpeita. Linjastosuunnitelman ulkopuolelle on jätetty koulujen tarpeisiin suunniteltua linjastoa.

Porin kaupunki on neuvotellut puitesopimusjärjestelyjä teknisistä asiantuntijapalveluista. Ramboll Oy:llä on paraikaa käynnissä Porin katu- ja liikenneverkon sekä keskustan liikennesuunnitelmatyö, joka on merkittävästi yhteydessä joukkoliikenteen linjastoon ja keskustan liikennejärjestelyihin. Suunnittelijoiden kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella Ramboll Oy jätti linjastosuunnittelusta tarjouksen, jonka yksikön päällikkö hyväksyi. Työ on aloitettu.

Ramboll Oy:n asiantuntijat esittelevät linjastosuunnittelun tilannetta joukkoliikennejaostolle.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Joukkoliikennejaosto, 09.02.2021, § 5

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Linjastosuunnitelman luonnos, joukkoliikennejaosto 9.2.2021, Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 17.11.2020 (§ 30) kuullut Ramboll Oy:n esityksen linjastosuunnitelman käynnistämisestä ja suunnitteluvaiheista sekä kokouksessaan 15.12.2020 § 43 käynyt evästyskeskustelua koko linjastoa koskevista liikennöntiajoista ja Citylinjan kehittämisehdotuksista.

Spring Advisor Oy:n tekemän Porin Linjat Oy:n liikennöntikustannusten mallinnuksen mukaan joukkoliikennesuunnitelmassa käsiteltävien reittien ja aikataulujen nykyinen liikennöntikustannus olisi noin 5,3 miljoonaa euroa vuodessa. Ramboll Oy:lle on annettu suunnittelua varten linjaston kustannuskatoksi 4,3 miljoonaa euroa. 1,0 Me säästötavoite on kova, ja sen toteuttaminen merkitsee palvelutason väistämätöntä heikkenemistä. Joukkoliikennejaoston 15.9.2020 (§ 24) päätöksen mukaisesti avoimen joukkoliikenteen painopiste on työmatkoissa ja asiointiliikenteessä, kun palvelutasoa sopeutetaan määrärahojen mahdollistamalle tasolle.

Säästöt on kohdennettu ensisijaisesti ei-lakisäateisen avoimen joukkoliikenteen linjaston liikennöntiajan vähentämiseen. Maanantaista perjantaihin joukkoliikenne toimii klo 7-20 välillä, ja viikonloppuisin klo 11-17 välillä. Joukkoliikenteen tarjontaa vahvistetaan kesäaikaan, koska Winnovan ammatillisen opetuksen siirtyminen ympärivuotiseksi lisää joukkoliikenteen tarvetta kesäkuussa ja elokuun alussa, kun peruskoulut ja lukio-opetus ovat kesälomalla. Tiedepuiston kampuksen saavutettavuudesta huolehditaan, vaikka muutoin linjaston vaihtomahdollisuudet heikkenevät.

Kustannussäästöistä johtuvat muutokset reiteissä ja liikennöntiajoissa vaikuttavat joukkoliikenteen matkustajien liikkumismahdollisuuksiin. On mahdollista, että matkustajamäärät vähenevät, jos kävelymatkat pysäkeille pitenevät tai aikataulut eivät vastaa matkustajien tarpeita. Toisaalta linja-autot saattavat ruuhkautua, kun vuorojen määrä vähenee.

Linjastosuunnitelman välittömänä tavoitteena on tuottaa avoimen joukkoliikenteen vähimmäispalvelutaso ja hankintasopimuksen sisältö 7.6.2021 alkavaa liikennöntiä varten. Linjastosuunnittelussa on varauduttu vuorotarjonnan parantamiseen, mikäli

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

hankintoihin käytettävät määrärahat kasvavat joko seuraavien vuosien talousarvioissa tai matkustajien tuomien lipputulosten myötä. Liikennöintiä voidaan pidentää ja /tai vuorovälejä tihentää suunnitelmassa esitetyillä reiteillä.

Perusopetuslain mukaiset kuljetustarpeet on huomioitu linjastosuunnitelmassa vain Meri-Porin yhtenäiskoulun oppilaiden koulumatkoissa Yteriin, Mäntyluotoon ja Reposaareen. Muut kuljetustarpeet ja niitä toteuttavat linjat on jätetty suunnitelman ulkopuolelle, koska perusopetuslain mukaiset kuljetukset on toteutettava oppilaille avoimen joukkoliikenteen palvelutasosta riippumatta. Joukkoliikenteelle myönnettyjen määrärahojen rajallisuuden takia on mahdollista, että osa kuljetuksista siirtyy suljetuiksi tilausajoiksi, jolloin niiden järjestelyistä ja kustannuksista vastaa sivistystoimiala.

Merkittävät palvelutason muutokset säästöjen saavuttamiseksi ei-lakisääteisessä avoimessa joukkoliikenteessä:

- luovutaan vartin vaille - vartin yli -vaihtoista kauppatorilla
- varhaisaamujen, iltojen ja viikonloppujen liikennöinti vähenee
- reittimuutokset pidentävät kävelymatkoja pysäkeille
- vuorovälit harvenevat

Ramboll Oy:n esitys avoimen joukkoliikenteen reiteistä, esimerkkiaikatauluista ja kustannuslaskennasta on esityslistan liitteenä. Esityksen kustannusarvion laskenta perustuu viime vuosina Suomessa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimuskilpailutuksia voittaneiden tarjousten autopäivä, linjakilometri- ja linjatuntihintoihin, ei Porin Linjat Oy:n nykyisen liikennöinnin kustannusmallinnukseen. Ramboll Oy on haarukoinut linjaston kustannusarvion 3 910 000 - 4 170 000 euroon riippuen millaisia valintoja Citylinjan liikennöintiratkaisusta tehdään. Ramboll Oy on havainnollistanut riskejä kustannusten kasvusta, jos Meri-Porin liikennöinnin ruuhkautuminen uudella linjastolla edellyttää lisää auton hankintaa. Kustannuksissa on vielä varauduttava mahdolliseen Tiedepuisto-liikenteen lisätarpeeseen ja liikenteen aloitus- ja päättymisajankohtina tarvittaviin siirtoajoihin.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto ohjeistaa valmistelijoita linjaston reittien, liikennöintipäivien ja -kellonaikojen sekä vuorovälien jatkosuunnittelussa, jotta kustannuslaskenta ja neuvottelut 7.6.2021 aloittavasta liikennöinnistä tehtävää hankintasopimusta varten etenevät.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päätti yksimielisesti hyväksyä puheenjohtajan tekemän palautusesityksen, jonka mukaan linjastosuunnitelma palautettiin takaisin valmisteluun.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Linjastosuunnitelman luonnos, joukkoliikennejaosto 9.3.2021, Ramboll Oy
2 Mäntyluodon asukasyhdistyksen kirje 28.2.2021 joukkoliikennejaostolle, henkilötiedot poistettu

Joukkoliikennejaosto on käsitellyt 7.6.2021 aloitettavan hankintasopimuksen liikennöinnin valmisteluksi teetettyä linjastosuunnitelmaa kokouksissaan 17.11.2020 § 30 ja 9.2.2021 § 5. Helmikuussa jaosto antoi evästystä reittien ja aikataulujen työstämiseksi eteenpäin, jotta kustannuslaskenta edistyy. Jaostolle helmikuussa esiteltyä aineistoa on viimeistely jaoston evästyskeskustelussa hyväksymien reittien, Citylinjan vuorovälin harventamisen ja koko linjastoa koskevan liikennöintiajan pidennyksen perusteella. Kustannusarvio on viimeistelyn jälkeen 4 252 000 €, mutta lopullinen hankintasopimuksen arvo tarkentuu neuvotteluissa Porin Linjat Oy:n kanssa.

Joukkoliikennejaosto päätti osallistaa reittien ja aikataulujen osalta kuntalaisia ja sidosryhmiä. Kaupungin verkkosivuilla julkaistu reittikysely oli avoinna helmikuun loppuun, ja siihen vastasi yli seitsemänsataa henkilöä. Kyselyn tuloksiin voi tutustua osoitteessa pori.fi/joukkoliikenne.

Reittikyselyn tavoitteena oli kerätä palautetta joukkoliikenteen ympärivuotisista reiteistä: mitä toimivaa ja mitä puutteita käyttäjät niissä tunnistavat. Viisisataa vastaajaa valitsi yksittäisen reitin, josta jätti palautetta. Eniten palautetta annettiin reiteistä Rantala-Nummela-Friitala-Harmaalinna-tori (nykyinen linja 90), Reposaaari-Mäntyluoto-Tiedepuisto-tori (40M) ja Sampolan ja Pormestarinluodon heilurista (6 ja 12). Kaikissa vastauksissa palautteen antajat keskittyivät reittiä enemmän moitteisiin harvasta vuorovälistä ja suppeaksi koetusta liikennöintiajasta. Erityisesti vuorotöiden kiinteät työn alkamis- ja päättymisajat eivät sovi joukkoliikenteen tarjonnan kanssa yhteen.

Kyselyssä oli mahdollisuus valita Muu reitti -vaihtoehto, ja antaa palautetta yhteysvälistä, joka on vastaajalle tärkeä. Vaihtoehtoa käytti lähes kaksisataa vastaajaa. Avoimissa vastauksissa nostettiin esiin kylien ja harvaan asuttujen alueiden yhteyksiä keskustaan ja oppilaitoksiin, sekä useiden eri kaupunginosien nykyistä suurempien yhteyksien tarve julkisiin palveluihin (sairaalat, uimahalli).

Vastaajia pyydettiin antamaan kouluarvosana 4-10 valitsemalleen reitille. Parhaat arvosanat annettiin reiteille Musa-Liinaharja-tori, Reposaaari-Pihlava-Tiedepuisto-tori, Pihlava-Puuvilla ja Yteri-Karjaranta-matkakeskus. Heikoimmat arvosanat annettiin Ulvila-Pori -yhteysvälin reiteille. Koska vastaajat ottivat vahvasti kantaa vuoroväleihin ja liikennöintiaikoihin, on vaikea tulkita, kuvaavatko reittiarvosanat tyytyväisyyttä reittiin vai reittiin ja aikatauluun.

Kysymys reittien uudelleen nimeämisestä ja numeroinnista ei herättänyt vastaajissa suuria tunteita. Alle sata vastaajaa nosti esiin nykyisen numeroinnin epäjohtonukaisuudet, mutta enemmistö ei kokenut tarpeelliseksi tehdä muutoksia tai ei ottanut kantaa.

Vastaajilta kysyttiin matkustamisen syytä ja henkilöauton käyttömahdollisuutta. Kolmannes vastaajista käyttää joukkoliikennettä työmatkoihin, viidennes vapaa-ajan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

matkoihin ja viidennes asiointiin. Kysely ei tavoittanut kovin hyvin peruskoululaisia tai toisen asteen opiskelijoita. Puolella vastaajista henkilöauto on käytettävissään harvoin, joka viidennellä aina. Mitä ilmeisimmin kysely tavoitti autottomat henkilöt, joille joukkoliikenne on tärkeä arkisen liikkumisen keino.

Mäntyluodon Asukasyhdistys ry on lähettänyt joukkoliikennejaostolle 28.2.2021 päivätyn kirjeen, jossa yhdistys pyytää joukkoliikennejaostoa turvaamaan joukkoliikenneyhteydet Mäntyluodosta Pihlavaan, keskustaan ja matkakeskukseen arkisin ja viikonloppuisin. Asukasyhdistyksen kirje on esityslistan liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää hyväksyä 7.6.2021 alkavaa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimusta varten Ramboll Oy:n tekemässä linjastosuunnitelmassa esitetyt reitit, aikataulut ja kustannusarviot. Hankintasopimuksen lopullinen arvo määräytyy neuvotteluissa liikenteenharjoittajan kanssa, ja sopimus tuodaan joukkoliikennejaostolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päätti hyväksyä 7.6.2021 alkavaa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimusta varten lähtökohdaksi Ramboll Oy:n tekemässä linjastosuunnitelmassa esitetyt reitit, aikataulut ja kustannusarviot. Hankintasopimuksen lopullinen arvo määräytyy neuvotteluissa liikenteenharjoittajan kanssa, ja sopimus tuodaan joukkoliikennejaostolle hyväksyttäväksi. Sopimusneuvotteluissa voidaan tehdä muutoksia linjastoihin ja aikatauluihin toimivuuden parantamiseksi, mikäli pysytään kustannuskaton alla.

Joukkoliikennejaosto, 13.04.2021, § 26

Valmistelija / lisätiedot:

Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 9.3.2021 § 16 hyväksyä 7.6.2021 alkavaa avoimen joukkoliikenteen hankintasopimusta varten lähtökohdaksi Ramboll Oy:n tekemässä linjastosuunnitelmassa esitetyt reitit, aikataulut ja kustannusarviot. Hankintasopimuksen lopullinen arvo määräytyy neuvotteluissa liikenteenharjoittajan kanssa, ja sopimus tuodaan joukkoliikennejaostolle hyväksyttäväksi. Sopimusneuvotteluissa voidaan tehdä muutoksia linjastoihin ja aikatauluihin toimivuuden parantamiseksi, mikäli pysytään kustannuskaton alla.

Hankintasopimuksen valmistelu on edennyt sekä sopimusasiakirjojen hiomisella että liikennöinnin toimivuuden tarkastelulla. Ramboll Oy ja Porin Linjat Oy ovat yhdessä tutkineet linjastosuunnitelman reittien ja aikataulujen toteutustapaa. Porin Linjat Oy on esittänyt muutostarpeita erityisesti viikonloppujen liikennöintiäikoihin, koska

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

työvuorojen suunnittelun kannalta yritys toivoo voivansa teettää noin kahdeksan tunnin työpäiviä myös viikonloppuisin. Viikonloppujen liikennöinnin suunnittelu jatkuu edelleen.

Hankintasopimuksen sisällöstä ja yksityiskohdista on käyty neuvotteluja Porin Linjat Oy:n kanssa. Sopimuksen sisällysluettelo antaa kuvaa neuvoteltavista asioista:

SISÄLLYSLUETTELO

1. Sopijaosapuolet
 - 1.1. Tilaaja
 - 1.2. Liikennöitsijä
2. Liikenteestä vastaava henkilö
3. Sopimuksen tarkoitus ja sisältö
4. Sopimuksen kohde
5. Sopimuksen voimassaolo
6. Sopimusasiakirjat
7. Liikennöintikorvaus
8. Lupa toiminnan harjoittamiseen
9. Liikennöinti
 - 9.1. Julkisen palvelun velvoite
 - 9.2. Liikennöinnissä käytetty kalusto
 - 9.3. Ylimääräiset vuorot ja tauot
 - 9.4. Liikenteen suunnittelu ja palvelutason tarpeen muutokset
 - 9.5. Varikkopalvelut
 - 9.6. Lippu-, maksu- ja informaatiojärjestelmä
 - 9.7. Henkilökunta ja asiakaspalvelu
 - 9.8. Koulutus
10. Liikenteen hoidosta maksettava korvaus ja muut tulot
 - 10.1. Korvausperusteet
 - 10.2. Aikataulukaaavioiden muodostamisperiaatteet
 - 10.3. Korvaussumma ja maksuehdot
 - 10.4. Korvaushintojen tarkastaminen
 - 10.5. Lipputulojen tilitys
 - 10.6. Ylimääräiset ajot
 - 10.7. Korvausten pidättäminen ja kuittaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- 10.8. Liikenteenharjoittajan muut tulot
11. Tiedotus ja markkinointi
12. Tutkimukset ja tarkastukset
13. Valvonta ja raportointi
14. Alihankinta
15. Vastuuvakuutus
16. Sopimuksen purkautuminen ja irtisanominen
17. Sopimuksen määräaikainen keskeyttäminen
18. Sopimuksen siirtäminen
19. Erimielisyyksien ratkaiseminen
20. Päiväys ja allekirjoitukset

LIITTEET

Tällä hetkellä hankintasopimusneuvottelujen merkittävimmät haasteet liittyvät liikenteen laajuuden kustannuslaskentaan, koska Ramboll Oy:n käyttämä kustannusarvio perustuu kilpailutetun liikenteen autopäivä-, linjatunti- ja linjakilometriyksikköhintoihin. Porin Linjat Oy mallintaa linjastosuunnitelman reitit ja aikataulut omaan tuotantoonsa sopivaksi, suunnittelee työvuorot ja arvioi lopulliset kustannukset sopimuskorvausta varten. Tämä työ on toistaiseksi kesken, ja Porin Linjat Oy toivoo, että voisi sovittaa tuotantoon samanaikaisesti kylien ja harvaan asuttujen alueiden liikennöintiä, jotta kuljettajien työvuorosuunnittelu molempien liikenteiden kesken olisi tehokasta.

Toinen haaste liittyy liikennöintisopimuksen keston. Joukkoliikenneviranomaisen sopimusvalmistelijoiden näkemyksen mukaan kaupungin niukassa taloustilanteessa ja joukkoliikenteen järjestämistavan muutoksen ollessa vasta ensiaskelissaan, jää nyt valmisteltavaan hankintasopimukseen todennäköisesti puutteita. Siksi lyhytaikainen, esimerkiksi kaksivuotinen hankintasopimus riittäisi tuottamaan dataa linjastosuunnitelman kustannustehokkuudesta ja matkustajien tarpeisiin vastaamisesta. Mikäli Covid-19 -tautilanne helpottaa ja matkustus jälleen kasvaa, pitkän aikavälin suunnittelua on helpompi tehdä. Pitkäaikainen sopimus myös sitoo kaupungin taloussuunnittelua pitkäksi ajaksi eteenpäin.

Porin Linjat Oy toivoo pitkäaikaista sopimusta yrityksen toimintaedellytysten varmistamiseksi. Kaupunginvaltuuston 22.3.2021 § 50 hyväksymän konserniohjeen mukaisesti Porin Linjat Oy vie hankintasopimuksen ennakkokäsitysmenettelyyn kaupunginhallitukseen, joka omistajaohjauksesta vastuullisena ja yleisen talousvastuun perusteella antaa tarvittavat päätökset ja evästyksiset ensimmäisen hankintasopimuksen sisällöstä viranomaisen ja sidosyksikön välillä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto käy evästyskeskustelun hankintasopimuksen sisällöstä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 15,09.03.2021

Joukkoliikennejaosto, § 27, 13.04.2021

§ 27

City-kertalipputuotteen asiakashinta ja maksuvyöhykkeen määrittäminen 7.6.2021 alkaen

PRIDno-2019-2429

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 15

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Joukkoliikenteen alennuslippujen perusteet ja vaikutukset 1-2021, Suomen Paikallisliikenneliitto ry ja Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 11.6.2019 § 11 aloittaa lipputuotevalikoiman uudistamisen paikallisliikenteessä, ja jaosto hyväksyi uudet lipputuotteet ja niiden käyttöehdot 5.11.2019 § 22. Sitten lipputuotevalikoiman käyttöönottoa päätettiin siirtää 9.6.2020 § 17, koska joukkoliikenteen järjestämistavassa siirrytään käyttöoikeussopimuksista hankintasopimukseen 7.6.2021 alkaen. On perusteltua aloittaa uusilla lipputuotteilla ja käyttöehdoilla samanaikaisesti uuden liikennöintisopimuksen kanssa. Joukkoliikennejaosto päätti 9.2.2021 § 4 käyttää hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä Porin Linjat Oy:n lippu- ja maksujärjestelmää, mikä osaltaan vaikuttaa lipputuotevalikoimaan suunnitteluun. Lipputuotevalikoiman uudistukseen liittyvä päätöksenteko löytyy asian käsittelyhistoriasta.

Hyväksytty lipputuotevalikoima suunniteltiin käyttöoikeussopimuksen mukaista liikennettä varten. Koska joukkoliikenteessä siirrytään hankintasopimukseen, on lipputuotevalikoimaan lisättävä käteisen käyttöä vähentävä ja epäsäännöllisiä matkustajia palveleva sarjalipputuote. Ehdotuksena on, että käyttöön valitaan kymmenen matkan sarjalippu ns. kymppikortti, joka on jo pitkään ollut yksi käytetyimmistä Porin Linjat Oy:n lipputuotteista.

Ennen käyttöoikeussopimuksen päättymistä 6.6.2021 ostetut Porin Linjat Oy:n lipputuotteet hyväksytään linja-autoissa niiden voimassaolon päättymiseen saakka. Tämä on matkustajan edun mukaista, vaikka se viivästyttääkin lipputuotevalikoiman uudistumista ja uusien lipputuotteiden perusteella tehtäviä arviointeja lipputulokertymistä lipputuotteittain.

Joukkoliikenteen hankintoihin käytettävien määrärahojen riittämättömyyden takia liikennöintiä on vähennetty tulevaa hankintasopimusta varten suunnitellulla linjastolla. Matkustuksen odotetaan edelleen säilyvän noin 60% tasolla suhteessa vuoden 2019 matkustukseen. Lipputulot ovat siten merkittävästi pienemmät kuin lipputuotevalikoiman päätöksentekohetkellä. Lipputuotteiden asiakashintojen korottaminen ei todennäköisesti parantaisi viranomaisen tuloja, eikä lisäisi joukkoliikenteen houkuttelevuutta, koska pääsyy heikkoihin lipputuloihin on Covid-19 -tautilanteen aiheuttama liikkumisen väheneminen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto käsittelee erillisenä päätösasiana Citylinjan yhden euron kertalipun käyttöehtoja ja maksuvyöhykkeen laajutta, jotta voidaan arvioida lipputuotteen käyttöalueen ja hinnoittelun tarkoituksenmukaisuutta joukkoliikenteen vetovoimaa lisäävänä tekijänä. Valmistelu asiassa jatkuu, kunhan joukkoliikennejaosto on hyväksynyt linjastosuunnitelman kantakaupungin reittien osalta. Linjastosuunnitelmassa esitetään Citylinjan korvaamista Puuvilla-Satasairaala-Paratiisinmäki -linjalla, joka liikennöidään samalla midibussikalustolla Portaalitunnelin läpi kuin Citylinja. Reittimuutoksen takia yhtenä vaihtoehtona on pohdittava urheilukeskuksen alueen lisäämistä yhden euron maksuvyöhykkeeseen.

Suomen Paikallisliikenneliitto ry on tilannut alkuvuodesta 2021 valmistuneen selvityksen joukkoliikenteen alennusryhmien perusteista ja vaikutuksista Ramboll Oy:ltä. Selvityksessä pohditaan lipputuotteiden käyttöehtoja ja kohderyhmiä, sekä erilaisten alennuslippujen vaikuttavuutta esimerkiksi vähätuloisten tai nuorten liikkumismahdollisuuksien edistämiseksi. Selvityksen tavoitteena on ollut tuottaa tietoa alennuksiin kohdistuviin toiveisiin ja aloitteisiin vastaamisessa.

Aiemmin joukkoliikennejaostossa esitettyjä lipputuotteiden käyttöehtoja on peilattu tuoreen selvityksen havaintoihin. Suosituksissa korostuvat seuraavat joukkoliikennejaoston harkintaan nostettavat huomiot:

- Nuorisolippu 17–25-vuotiaille, hinta noin 70–75 % aikuisten lipun hinnasta: opiskelijalipun käyttäjät ovat pääsääntöisesti alle 26-vuotiaita, joten nuorisolippu 17–25-vuotiaille kattaisi merkittävältä osin nykyisten opiskelijalippujen käyttäjien tarpeet
- Ruuhka-aikojen ulkopuolisen ajan lipun hinta noin 50–75 % normaalihinnasta ilman ikärajoja: tärkeimpänä perusteluna pyrkimys lisätä matkoja vähäisen kysynnän aikana ja tilanne on yhdenvertainen eri matkustajien välillä (ruuhkautuminen on haaste erityisesti suurissa kaupungeissa)
- Pienituloisten matkojen tukeminen on vaikuttavampaa ohjata sosiaalitoimen kautta: joukkoliikenneviranomaisella on toimivalta päättää lippujen hinnoista ja alennusperusteista, sillä ei ole toimivaltaa eikä taitoakaan tarkistaa asiakkaan taloudellista tai terveydellistä tilaa, jos sellaiset ovat tuen perusteena

Edellä mainituista huomioista erityisesti opiskelijakausilipun korvaaminen 17-25 -vuotiaiden nuorisokausilipulla on mielenkiintoinen suositus. Mikäli oikeutta opiskelijahintaiseen kausilippuun ei tarvitsisi todentaa opinto-oikeuden todentavalla todistuksella, vaan lipunostajan iän luotettava todentaminen henkilötodistuksesta riittäisi, tällä olisi lipunmyynnin sujuvuuden kannalta merkitystä.

Suositus ruuhka-ajan alennuslipusta on hyvä jättää myöhempään pohdintaan, mikäli klo 10-13 välillä ja klo 17 jälkeen linja-autoissa on vähän matkustajia verrattuna aamun ja iltapäivän ruuhkatunteihin. Pienituloisten liikkumisen tukemiseksi on pidettävä kiinni jo toimivista yhteistyömuodoista, jotta esimerkiksi perusturva voi helposti hankkia lipputuotteita asiakkailleen osana harkinnanvaraista toimeentulotukea tai ennaltaehkäisevää perhetyötä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päättää Pori-Ulvila -paikallisliikenteen hankintasopimuksen mukaisessa liikennöinnissä käyvät lipputuotteet, käyttöehdot ja asiakashinnat (sis. alv 10%) 7.6.2021 alkaen:

Kertalippu

aikuinen, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	3,50 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	2,00 €
lapsi, 0-7 -vuotiaat	0,00 €
lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjä	0,00 €

Kertalippu oikeuttaa yhden matkustajan yhteen matkaan paikallisliikenteen linja-autossa. Kertalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisen ja nuorison kertalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 60 minuuttia.

Pientä lasta vaunuissa tai rattaissa mukanaan kuljettava henkilö on oikeutettu maksuttomaan matkaan.

Aikalippu

5 h	5,00 €
24 h	8,00 €

Aikalippu oikeuttaa yhden matkustajan rajattomaan matkustukseen linja-autoissa aikarajan sisällä, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikalipulla saa vaihtaa linja-autosta toiseen ja matkustaa, kunnes aikalipun voimassaoloaika päättyy.

Sarjalippu

10 matkaa	25,00 €
-----------	---------

Sarjalippu sisältää kymmenen matkaa. Yhdellä sarjalipulla voi matkustaa samanaikaisesti useampi henkilö, mutta jokainen matkustaja leimaa sarjalipun rahastuslaitteelle erikseen kyytiin noustessa. Sarjalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Sarjalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 120 minuuttia. Sarjalippu on voimassa 90 päivää ensimmäisestä leimauksesta.

Kausilippu

aikuinen, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	haltijakohtainen	55,00 €
opiskelija, tutkintoon tähtäävän opinto-oikeuden osoittavalla todistuksella	henkilökohtainen	42,00 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	haltijakohtainen	30,00 €

Kausilipulla on rajaton matkustusoikeus linja-autoissa 30 päivän ajan, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisille ja nuorisolle myytävä kausilippu on haltijakohtainen. Opiskelijakausilippu on henkilökohtainen.

Kaikki matkat merkitään rahastuslaitteille tilastointia varten.

Tämä päätös korvaa aiemmat päätökset joukkoliikenteen lipputuotteista, käyttöehdoista, asiakashinnoista ja lippuihin sisältyneistä viranomaisen maksamista

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

korvauksista 7.6.2021 alkaen. Ennen käyttöoikeussopimuksen päättymistä 6.6.2021 ostetut Porin Linjat Oy:n lipputuotteet hyväksytään niiden voimassaoloajan päättymiseen saakka.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päättää Pori-Ulvila -paikallisliikenteen hankintasopimuksen mukaisessa liikennöinnissä käyvät lipputuotteet, käyttöehdot ja asiakashinnat (sis. alv 10%) 7.6.2021 alkaen:

Kertalippu

nuoret aikuiset ja aikuiset, 17-vuotiaat ja sitä vanhemmat	3,50 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	2,00 €
lapsi, 0-7 -vuotiaat	0,00 €
lastenvaunujen tai -rattaiden työntäjä	0,00 €

Kertalippu oikeuttaa yhden matkustajan yhteen matkaan paikallisliikenteen linja-autossa. Kertalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Aikuisen ja nuorison kertalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 60 minuuttia.

Pientä lasta vaunuissa tai rattaissa mukanaan kuljettava henkilö on oikeutettu maksuttomaan matkaan.

Aikalippu

5 h	5,00 €
24 h	8,00 €

Aikalippu oikeuttaa yhden matkustajan rajattomaan matkustukseen linja-autoissa aikarajan sisällä, vuorokaudenajasta riippumatta. Aikalipulla saa vaihtaa linja-autosta toiseen ja matkustaa, kunnes aikalipun voimassaoloaika päättyy.

Sarjalippu

10 matkaa	25,00 €
-----------	---------

Sarjalippu sisältää kymmenen matkaa. Yhdellä sarjalipulla voi matkustaa samanaikaisesti useampi henkilö, mutta jokainen matkustaja leimaa sarjalipun rahastuslaitteelle erikseen kyytiin noustessa. Sarjalipun hinta on sama matkan pituudesta tai vuorokaudenajasta riippumatta. Sarjalipulla on vaihto-oikeus toiseen linja-autoon siten, että matkustusaikaa on yhteensä 120 minuuttia. Sarjalippu on voimassa 90 päivää ensimmäisestä leimauksesta.

Kausilippu

aikuinen, 26-vuotiaat ja sitä vanhemmat	haltijakohtainen	55,00 €
nuoret aikuiset, 17-25-vuotiaat	haltijakohtainen	42,00 €
nuoriso, 8-16 -vuotiaat	haltijakohtainen	30,00 €

Kausilipulla on rajaton matkustusoikeus linja-autoissa 30 päivän ajan, vuorokaudenajasta riippumatta. Kausilippu ovat haltijakohtaisia.

Kaikki matkat merkitään rahastuslaitteille tilastointia varten.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tämä päätös korvaa aiemmat päätökset joukkoliikenteen lipputuotteista, käyttöehdoista, asiakashinnoista ja lippuihin sisältyneistä viranomaisen maksamista korvauksista 7.6.2021 alkaen. Ennen käyttöoikeussopimuksen päättymistä 6.6.2021 ostetut Porin Linjat Oy:n lipputuotteet hyväksytään niiden voimassaoloajan päättymiseen saakka.

Joukkoliikennejaosto, 13.04.2021, § 27

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

- 1 Cityvyöhykekartta JOUK 29.5.2017 § 42
- 2 City-kertalipun maksuvyöhyke, joukkoliikennejaosto 13.4.2021

Joukkoliikennejaosto on käsitellyt kokouksessaan 9.3.2021 § 15 7.6.2021 alkavan liikennöinnin uuden hankintasopimuksen lipputuotteita, käyttöehtoja ja asiakashintoja. Samalla joukkoliikennejaosto päätti, että päätös korvaa aiemmat päätökset joukkoliikenteen lipputuotteista, käyttöehdoista, asiakashinnoista ja lippuihin sisältyneistä viranomaisen maksamista korvauksista 7.6.2021 alkaen. Kokonaisuuteen sisältyy Porin seudun joukkoliikennelautakunnan kokouksessaan 29.5.2017 § 42 päättämä yhden euron hintaisen kertalipun maksuvyöhyke, jonka laajuus on noin yksi kilometri kauppatorilta. Vyöhykkeestä on kartta esityslistan liitteenä. Yhden euron kertalipun tavoitteena oli lisätä lyhyiden keskustan sisäisten matkojen matkustusta. Kun Citylinja aloitti, yhden euron kertalipun maksuvyöhyke laajennettiin Citylinjan pysäkeille.

Päätös keskusta-alueen cityvyöhykkeen lipputuotteen tulevaisuudesta siirrettiin odottamaan linjastosuunnitelman reittien hyväksyntää, jotta voitaisiin arvioida lipputuotteen käyttöalueen ja hinnoittelun tarkoituksenmukaisuutta joukkoliikenteen vetovoimaa lisäävänä tekijänä. Joukkoliikennejaosto evästi 9.3.2021 § 16 hankintasopimuksen valmistelua siten, että nykyinen Citylinja korvataan Puuvilla-Satasairaala-Isomäki-Paratiisinmäki -linjalla, joka liikennöidään samalla midibussikalustolla Porttaalitunnelin läpi kuin Citylinja.

Yhden euron kertalippu on yhdistetty vahvasti mielikuvissa nimenomaan Citylinjaan ja midibusseihin. Rahastuslaitedatan perusteella City-lipun käyttöalueesta ei voi tehdä johdonmukaisia päätelmiä, koska lipputuotetta käytetään myös palvelulinjalla P1 keskustan ulkopuolella. Pääosin käyttö näyttää datan perusteella keskittyvän Citylinjan reitin varren pysäkeille. Siten totutuoin tapa vaikuttaisi olevan yhden euron kertalipun käyttö juuri Citylinjan midibusseissa.

Puuvilla-Satasairaala-Isomäki-Paratiisinmäki -reitillä ajavat midibussit ovat lisänneet joukkoliikenteen vetovoimaa ja näkyvyyttä Porin keskustassa. Jotta linjastomuutoksen tuoma merkittävä vuorovälin tihentäminen Isomäen alueella myös johtaisi joukkoliikenteen käyttöön alueella, on syytä ulottaa yhden euron maksuvyöhyke Isomäen alueelle. Esityslistan liitteenä on kartta ehdotetusta yhden euron maksuvyöhykkeestä, joka noudattaa entisen Citylinjan reittiä ja pysäkkejä. Vyöhykettä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

on laajennettu 7.6.2021 aloittavan Puuvilla-Satasairaala-Isomäki-Paratiisinmäki -reitille Tiilimäentie-Maamiehenkatu-Metsämiehenkatu-Urheilutie-Isomäentie. Ehdotuksessa yhden euron City-kertalippu käy ainoastaan Puuvilla-Satasairaala-Isomäki-Paratiisinmäki -reitillä midibusseissa, kartalla kuvatulla alueella.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että 7.6.2021 alkaen

- Puuvilla-Satasairaala-Isomäki-Paratiisinmäki -reitillä ajaviin midibusseihin myydään omaa yhden euron City-kertalippua (1,00 € sis. alv 10%) matkustajille
- City-kertalippu oikeuttaa yhteen matkaan, eikä sillä ole vaihto-oikeutta toiseen linja-autoon
- City-kertalippua myydään reitin pysäkeillä Puuvillasta Isomäentielle, molempiin suuntiin ajettaessa
- Puuvilla-Satasairaala-Isomäki-Paratiisinmäki -reitillä myydään muita joukkoliikennejaoston hyväksymiä lipputuotteita Yläruukintien, Viljapellontien, Paratiisintien, Yrttitien ja Liinaharjantien pysäkeillä, sekä City-kertalipun maksuvyöhykkeellä matkustajan tarpeen mukaan

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Porin Linjat Oy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 3,09.02.2021
Joukkoliikennejaosto, § 19,09.03.2021
Joukkoliikennejaosto, § 28, 13.04.2021

§ 28

Joukkoliikenneviranomaisen talousraportti tammi-helmikuu 2021

PRIDno-2021-467

Joukkoliikennejaosto, 09.02.2021, § 3

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina M Toivonen, Seppo Salonen

tiina.m.toivonen@pori.fi, seppo.salonen@pori.fi

controller, talousyksikkö, yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Liitteet

1 Joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikkö, käyttösuunnitelma vuodelle 2021

Elinvoima- ja ympäristölautakunta hyväksyi joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2021 kokouksessaan 27.1.2021 (§ 6). Toimintayksikön toimintakate on -4 367 108 euroa, joka on 268 708 euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Määräraha on kuitenkin kasvanut vuoden 2019 tilinpäätökseen nähden 873 978 eurolla.

Määrärahaan sisältyy talousarvioprosessin aikana tehdyt seuraavat lisäykset:

- Joukkoliikenneviranomaisen tarvitsemien tuki- ja kehittämistehtävien korvaus Porin Linjat Oy:lle 230 000 euroa.
- Lisätty 30 000 euroa vuodelle 2021 seniorimatkustamisen kokeiluun palvelulinjalla. Yli 80-vuotiaille ilmainen, yli 75-vuotiaat eurolla.

Joukkoliikenteen talousarvion rakentaminen oli haasteellista, koska Porin Linjat Oy:n osalta ollaan siirtymässä käyttöoikeussopimuksesta (nettosopimus) hankintasopimukseen (bruttosopimus). Talousarvion kannalta merkittävä muutos vuonna 2021 on, että aiemmin liikennöitsijälle jääneet lipputulot tuloutetaan jatkossa joukkoliikenneviranomaiselle, joka myös kantaa lipputuloriskin. Covid-tilanteen aiheuttama lipputulojen romahdus ja järjestämistavan muuttuminen kesken vuoden kesäkuussa ovat vaikeuttaneet myös käyttösuunnitelman tekoa.

Joukkoliikenteen osalta käyttösuunnitelmassa on avoimen joukkoliikenteen liikennöintikorvauksiin varattu 5,7 miljoonaa euroa, mikä reaalisesti tarkoittaisi vähintään 10 % laskua liikennöintiin käytettävissä olevaan määrärahaan verrattuna vuoteen 2020. Muutos johtuu lähinnä lipputulojen tämänhetkisestä alenemaennusteesta. Liikennöintikorvausten toteuma oli 4,6 miljoonaa euroa vuonna 2020, mihin verrattuna tänä vuonna varaudutaan 1,1 miljoonan euron kasvuun, mitä ei lipputuloilla todennäköisesti pystytä kattamaan. Lisäksi Porin Linjat Oy:n kannalta vanha käyttöoikeussopimus on tappiollinen, mikä täytyy pystyä tulevassa hankintasopimuksessa kompensoimaan. Näin ollen paikallisliikenteen palvelutaso tulee todennäköisesti laskemaan suhteessa enemmän kuin määrärahojen vähenemisestä voisi päätellä. Hankintasopimusmalli on täysimääräisesti voimassa vuonna 2022, joten tulevassa hankintasopimuksessa on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

huomioitava kustannustaso myös vuonna 2022. Porin Linjat Oy:n ajaman paikallisliikenteen lisäksi joukkoliikenneviranomaisen on tällä hetkellä sitoutunut liikennöintikorvauksissaan myös neljän pienemmän liikennöitsijän ajamiin paikallislinjoihin, Kokemäki-liikenteeseen sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kilpailuttamien Rauma-, Kankaanpää- ja Merikarvia-liikenteiden kuntaosuuksiin.

Yksikön tuotot ovat aiemmin muodostuneet joukkoliikenteen valtionavustuksesta ja yhteistyökunnilta saatavista yhteistoimintakorvauksista. Lipputulojen tuloutuminen joukkoliikenneviranomaiselle tarkoittaa merkittävää muutosta toimintatuotoissa. Tämän hetkisen tiedon perusteella valtio tulee jatkamaan joukkoliikenteen tukemista koronan vaikutusten osalta myös tänä vuonna. Vaikka edellytykset tuen saamiselle ovat pysyneet ennallaan, ei tukea sen myöntämiseen liittyvien epävarmuuksien takia ole huomioitu käyttösuunnitelman tuotto-odotuksissa.

Henkilöstökulujen budjetoinnissa on varauduttu joukkoliikenneasiantuntijan palkkaamiseen kuluvan vuoden aikana. Henkilöstöressin vahvistaminen on tarpeen bruttomalliin siirryttäessä, sillä muutos lisää joukkoliikenneviranomaisen tehtäviä. Eläkemenoperusteista eläkemaksua ei ole enää budjetoitu kustannuspaikoittain, koska kirjaustapa on muuttunut.

Tilikartan muutoksesta johtuen tilin 43410 Asiantuntijapalvelut sijaan jatkossa käytetään tiliä 43400 Toimisto- ja asiantuntijapalvelut.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön vuoden 2021 käyttösuunnitelman.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 19

Valmistelijat / lisätiedot:
Tiina M Toivonen
tiina.m.toivonen@pori.fi
controller, talousyksikkö

Liitteet

1 Joukkoliikenne ja liikkuminen, talousraportti 1.1.-31.1.2021

Joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön talouden toteuma oli tammikuussa käyttösuunnitelman mukainen lukuun ottamatta henkilöstökustannuksia, jotka olivat noin viidenneksen pienemmät viime vuoden tammikuuhun verrattuna. Kyseessä on kuitenkin vain muutos henkilökulujen kirjautumisessa, henkilöstömäärässä ei ole tapahtunut muutoksia. Liikenteen ostot vähentyivät tammikuussa 4,0 % edellisen vuoden tammikuuhun nähden. Tämäkin menee kuitenkin normaalin vaihtelun piiriin.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikenneviranomaisen talousraportin.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Joukkoliikennejaosto, 13.04.2021, § 28

Valmistelija / lisätiedot:

Tiina M Toivonen

tiina.m.toivonen@pori.fi

controller, talousyksikkö

Liitteet

1 Joukkoliikenne ja liikkuminen talousraportti tammi-helmikuu 2021

Joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikön talouden toteuma oli helmikuussa käyttösuunnitelman mukainen. Liikenteen ostot olivat samalla tasolla kuin vuosi sitten. Helmikuussa maksettiin vielä korvauksia liikennöitsijöille viime vuoden lipputulomenetyksistä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikenneviranomaisen talousraportin.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 29

Joukkoliikenteen kustannuspaikan talousarviomuutos vuodelle 2021

PRIDno-2021-1636

Valmistelija / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Kaupunginhallitus teki 16.3.2020 (§ 146) päätöksen käynnistää valmistelu liikennöintisopimusten mallin muuttamisesta bruttosopimus- eli hankintasopimus pohjaiseksi avoimessa Porin paikallisliikenteessä. Valmistelu on edennyt siten, että uusi malli on tarkoitus ottaa käyttöön 7.6.2021 alkaen. Yksi merkittävimmistä mallin muuttamisen aiheuttamista seurauksista on se, että aiemmin liikennöitsijälle menneet lipputulot menevät bruttosopimusmallissa tilaajalle eli joukkoliikenneviranomaiselle. Samalla myös lipputuloriski siirtyy viranomaiselle. Asia on erityisesti nykyisessä pandemiatilanteessa hankala, koska Covid 19 -tauti on aiheuttanut merkittävän avoimen joukkoliikenteen lipputulojen aleneman joukkoliikennematkustuksen vähennyttä. Vuonna 2020 Porin Linjat Oy:n operoiman paikallisliikenteen matkustajamäärä oli vain 63 % vuoteen 2019 verrattuna, vaikka normaaliolojen liikennöintiä tehtiin maaliskuun puoleenväliin asti. Todellinen lipputuloalenema oli kuitenkin suurempi, koska tuottoisampien matkakorttien kysyntä väheni suhteessa eniten.

Vuoden 2020 lipputulomenetyksiä korvattiin liikennöitsijöille joukkoliikenneviranomaisen päätöksin 0,86 M euroa. Tämän summan joukkoliikenneviranomaisen sai katettua kaupunginvaltuuston 18.5.2020 (§ 65) ja Traficomien myöntämällä lisämäärärahoilla. Tälle vuodelle vastaavia lisämäärärahoja ei ole kaupunginvaltuuston toimesta myönnetty ja valtion covid-tukien saaminen on epävarmaa.

Kaupunginhallitus kehotti kokouksessaan 12.10.2020 (§ 543) joukkoliikenneviranomaisesta teettämään ulkoisena asiantuntijapalveluna linjastosuunnitelman uutta hankintasopimusta varten. Työtä on tehnyt Ramboll Oy annetussa elinvoima- ja ympäristölautakunnan 27.1.2021 (§ 6) hyväksymään kustannuspaikkakohtaiseen käyttösuunnitelmaan perustuvassa määrärahakehyksessä. Kyseinen kehys ei siis huomioi pandemian aiheuttamia lipputulomenetyksiä, mistä johtuen liikennöintimäärä tulee pienemään entisiin sopimuksiin verrattuna. Yleinen ilmapiiri päätöksentekijöiden parissa on kuitenkin ollut, että palvelutasoa täytyy pystyä nostamaan käyttösuunnitelman mahdollistamasta.

Vuositasolla on lipputulojen aleneman arvioitu olevan tällä hetkellä 40 % alhaisempi normaalitilanteeseen eli vuoteen 2019 verrattuna. Tämä vastaa vuositasolla 1,1 M euron lipputulomenetystä. Koska brutto- eli hankintasopimukseen ollaan siirtymässä kesken vuotta, on lipputulomenetysten suuruus joukkoliikenneviranomaisen osalta vuonna 2021 hieman pienempi eli 0,7 M euroa. Tulevaisuudessa pandemian hellittäessä lipputulot tulevat kasvamaan, mutta avoimen joukkoliikenteen matkustajamäärät eivät todennäköisesti ole vielä vuonna 2022 entisellä tasolla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

0,7 M euron lisämäärärahalla voitaisiin Porin paikallisliikenteen palvelutasoa parantaa vuorovälejä tihentämällä esimerkiksi seuraavasti:

- Pormestariluoto-Sampola -linjalle 30 minuutin vuoroväli läpi vuoden ja siihen kytketyt jatkeet eli Harmaalinnan koulukuljetus sekä Mikkolan asiointiliikenne (300 000 €)
- ns. kolmiapilaan (Leppäkorpi/Tuulikylä/Kalaholma) 30 min vuoroväli ympäri vuoden (300 000 €)
- Tiedepuiston yhteyksien parantaminen Puuvilla-Pihlava yhteyksiä tihentämällä (100 000 €).

Vuorovälien tihentämisellä olisi mahdollista kasvattaa joukkoliikenteen kulkutapaosuutta porilaisessa liikenteessä, mikä on Porin kaupungin Hinkutavoitteiden mukaista.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto esittää elinvoima- ja ympäristölautakunnalle, että se tekisi esityksen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle 0,7 M euron lisämäärärahasta ja muutoksesta vuoden 2021 talousarvioon covid-19 -taudin aiheuttaman avoimen joukkoliikenteen lipputulooleneman kompensoimiseksi joukkoliikennekustannuspaikalle (14162001) tilille 43030 Asiakaspalveluiden osto. Jaosto esittää myös, että vuoden 2022 talousarvion valmistelussa huomioidaan mahdollinen pandemian jälkeinen alenema lipputulotuotoissa.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa välittömästi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Pöytäkirja tämän asian osalta päätettiin tarkastaa välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi

Elinvoima- ja ympäristölautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§22, §23, §25, §26, §28, §29

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§24, §27

Oikaisuvaatimusohje

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen

Päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä Porin kaupungin jäsen.

Päätöksen tiedoksianto ja oikaisuvaatimusaika

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja tai viranhaltijapäätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua pöytäkirjanotteen lähettämisestä kirjeellä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai kolmantena päivänä pöytäkirjaotteen lähettämisestä asianomaisen suostumuksella sähköisenä viestinä. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijapäätöksen osalta toimielimelle, jonka alaisuudessa viranhaltija toimii. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen käsittelemiseksi kirjelmässä on ilmoitettava vaatimuksen tekijän nimi ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset vaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa osoitteeseen:

Porin kaupungin kirjaamo
PL 121
28101 PORI

Käyntiosoite: Otavankatu 5 A, 3 krs.

Vaihde: (02) 621 1100

Kirjaamo: (02) 623 4470

Faksi: (02) 634 9417

Sähköposti: kirjaamo@pori.fi